

Suppleanterne at bevare Proportionaliteten. Da Valgbrevene prøvedes sidste Gang i Landsstinget, var der Tale om at forkaste et Valg i en Kreds i Bestyrrelse, hvor der skulde vælges 3 Repræsentanter, og ved den Leilighed blev der fra en enkelt Side sagt, at saa maatte hele Valget gaa om, ellers bevarede ikke Proportionaliteten. Men det er ikke nødvendigt; det lader sig meget vel gjøre ved Valg af en enkelt Kandidat, altsaa ved et Udvalgsvalg, at bevare Proportionaliteten, men hvorledes det skal ske, skal jeg nu ikke sige Tiden med, men kun henviser til det belgiske Maanedsskrift, La représentation proportionnelle, hvor Dumont har fremstillet det. Jeg skulde ogsaa gjerne være villig til at redigere et andet Lovforslag, hvor det kom frem, men ved Borgerrepræsentantvalgene i Kjøbenhavn vil det ikke have nogen praktisk Betydning, men skulde man gaa til de kommunale Valg i Kjøbstæderne og til Landsstingsvalgene, vilde det være rigtigt at redigere et saadant Forslag, og det skulde jeg ikke have Noget imod. Jeg skal for at vise, at denne Fordelingsmaade er langt retfærdigere end den, der bruges ved den Forholdstalsvalgmaade, der anvendes her, tage et Exempel, der er saa overordentlig let, at man kan følge det i Hovedet. Dog vil jeg bede ærede Medlemmer, der jo Alle have Papir og Blyant foran sig, at tage det frem og følge med. Lad os antage, at vi have 3 Partier A med 1501 Medlemmer, B med 799 og C med 700 Medlemmer. Det er altsaa det Stemmetal, der falder paa Listerne A, B og C, tilsammen altsaa 3000 Medlemmer. Skal der vælges 3 Repræsentanter, er Forholdstallet altsaa 1000, d. v. s. Forholdstallet, saaledes som vi kende det her, til Udskillelse fra det ny, som jeg strax skal komme til. I Følge den her brugelige Valgmaade vil der strax vælges 1 Kandidat paa Liste A, men der vil blive 501 Stemmer tilovers, paa Liste B ingen og paa Liste C ingen, men Liste B vil faae 799 Stemmer tilovers og Liste C 700. Nu skal det altsaa forhøjes, for at man kan faae de 3 Kandidater, og saa vil enhver af Listerne faae 1 Kandidat, idet nemlig Liste A har de færreste Stemmer tilovers, men den har allerede faaet 1 Kandidat, B vil faae 1, og C vil faae 1. Dette er imidlertid uretfærdigt, thi A har dobbelt saa mange Stemmer som C, og følgelig skal den ogsaa have dobbelt saa mange Kandidater. Det var altsaa den nu brugelige Valgmaade, og vi skulle nu se, hvorledes det vil gaa efter denne Valgmaade — den D' Hondtske Valgmaade, som jeg vil kalde den for.

Maade, som her er foreslaaet, finder man altsaa, at A, som naturligt er, faar den første Kandidat, men om A eller B skal have den næste Kandidat, afhænger af, om Liste B's Stemmeantal er større eller mindre end Halvdelen af Liste A's. I dette Tilfælde er Liste B's større, nemlig 799, og den faar altsaa den næste. Dernæst gjælder det, om Liste A eller Liste C skal have den tredje Kandidat, og det afhænger af, om Halvdelen af A's Stemmeantal er større eller mindre end Stemmetallet paa Liste C. Da Stemmetallet her er større, idet 750 er Halvdelen af 1500, vil Liste A. saaledes ogsaa faae sin anden Kandidat. Resultatet er altsaa, at Liste A. faar 2 Kandidater, Liste B. 1 Kandidat og Liste C. slet ingen. Det er ved at bruge det saakaldte Fordelingsstal, der altsaa er den sidste Kvotient, man har brugt, i dette Tilfælde 750. Ved at dividere den ind i Partitallet faar man det samme Resultat. Men det behøver man ikke at gjøre, Opstillingsmaaden er saa praktisk, at man godt kan undlade det. Jeg skal anbefale ærede Medlemmer selv at regne ud et andet Exempel, som kunde finde Anvendelse her i Folketinget, og som i alt Fald for kort Tid siden udtrykte Partiforholdene her. Lad os antage, at vi have tre Partier, et paa 55 Medlemmer, et paa 26 og et paa 19, A., B., og C., det er i Alt 100, og lad os saa antage, at Finantsudvalget skal vælges paa 15 Medlemmer, 15 i 100 giver Forholdstallet 6, idet Brøken kastes bort. Men hvis ærede Medlemmer ville forsøge, hvorledes det stiller sig ved den nuværende Valgmaade og dividere 6 ind i de tre Partiers Tal, saa vil man se, at A. faar 9, B. 4 og C. 3, det er i Alt 16, og der skal kun vælges 15; i Virkeligheden bliver der jo kun valgt 15. Det betyder, at det er Lotteri, hvilket af Partierne der faar den sidste valgt; thi inden han er valgt, ligger der 10 Stemmer tilbage i Urnen, og det er et rent Træf, hvem der faar de første 4 Stemmer af disse. Men det er udelukket i den her foreslaede Valgmaade. Nu har man i den senere Tid foreslaaet, at man i Stedet for at bortkaste Brøken skulde forhøje Tallet i hvert Tilfælde, hvor der fremkommer Brøk, altsaa her skulde man i Stedet for Forholdstallet 6 have Forholdstallet 7. Udfører man nu Divisionen med 7, faar man, at Listene A. faar 7 Medlemmer, Listene B. 3, og Listene C. 2, det bliver tilsammen kun 12, og der skal vælges 15. Hvad betyder det? Det betyder under den nuværende Valgmaade, at der skal foregaa Omvalg af 3 Medlemmer. Hvilken stor Uretfærdighed, Proportionaliteten bliver fuldstændig brudt. Det er der